

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان مرکزی

معاونت تحقیقات و فناوری

آیین نامه شورای سیاست گذاری پژوهش در نظام
سلامت (HSR) دانشگاه علوم پزشکی اراک

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه

پژوهش‌های حوزه سلامت نقشی اساسی در ارتقای سلامت جامعه ایفا می‌کنند. برای اینکه این پژوهش‌ها بتوانند به اهداف خود دست یابند، نیازمند یک چارچوب مشخص و مدون هستند که توسط آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی ارائه می‌شود. آیین‌نامه HSR به عنوان یک راهنما و مرجع برای پژوهشگران، موسسات و سازمان‌های مرتبط با حوزه سلامت عمل می‌کند و به آنها کمک می‌کند تا پژوهش‌های خود را در چارچوبی استاندارد و با کیفیت بالا انجام دهند. این آیین‌نامه با تبیین اصول و قواعد حاکم بر پژوهش‌های سلامت، به ارتقای سطح علمی و عملی این حوزه کمک می‌کند و در نهایت به بهبود نظام سلامت و رفاه عمومی منجر می‌شود.

فصل اول: تعاریف

ماده یک- تعریف طرح تحقیقاتی HSR: طرح HSR که مخفف تحقیقات نظام سلامت (Health System Research) است، به مجموعه فعالیت‌هایی گفته می‌شود که با هدف بهبود عملکرد و کارایی نظام سلامت انجام می‌شود. این تحقیقات بر مسائل مختلفی مانند سازماندهی، مدیریت، تامین مالی، ارائه خدمات و دسترسی به خدمات سلامت متمرکز است و هدف آن ارتقای کیفیت و کارایی خدمات بهداشتی و درمانی و همچنین افزایش عدالت در دسترسی به این خدمات است. همچنین با توجه به نقش تحقیقات، پشتیبانی، آموزش، افزایش انگیزه کارکنان سلامت و توزیع خدمات سلامت در ارتقای سلامت جامعه، کلیه طرح‌های تحقیقاتی حوزه‌های معاونت تحقیقات (از جمله بررسی انگیزه‌های لازم پژوهش، بررسی نیازهای مالی تحقیقات و ...)، معاونت آموزش، معاونت توسعه، معاونت درمان و سایر طرح‌های تحقیقاتی ستادی که منجر به ارتقای سلامت گردد به عنوان طرح تحقیقاتی HSR تلقی می‌گردد.

ماده دو- تعریف شورای پژوهش در نظام سلامت: شورای HSR دانشگاه مرجعی است که کلیه خط‌مشی‌ها و امور مربوط به تحقیقات کاربردی در نظام سلامت را ضمن هماهنگ کردن با شورای پژوهشی دانشگاه تدوین و تبیین می‌کند. به عبارتی شورای HSR رهبری و مدیریت تحقیقات کاربردی در نظام سلامت را بر عهده دارد.

تبصره ۱- ابلاغ اعضای شورای HSR مرکزی از سوی ریاست دانشگاه و با پیشنهاد معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه برای مدت دو سال صادر می‌شود.

تبصره ۲- شورای HSR معاونت بهداشتی و شورای HSR ستادی (شامل معاونت تحقیقات و فناوری، معاونت درمان، معاونت غذا و دارو، معاونت توسعه و مدیریت منابع، معاونت فرهنگی و دانشجویی و سایر معاونت‌ها و واحدهای ستادی) به عنوان زیرمجموعه‌های شورای HSR مرکزی محسوب می‌شوند.

تبصره ۳- ابلاغ اعضای شورای HSR معاونت بهداشتی توسط معاون بهداشت و ابلاغ اعضای شورای HSR ستادی توسط معاون تحقیقات و فناوری صادر می‌شود.

فصل دوم: اجزا و ترکیب اعضا

ماده سه- ترکیب اعضای شورای HSR مرکزی

الف- معاونین تحقیقات و فناوری (رئیس شورا)، بهداشتی، درمان، توسعه و مدیریت منابع، فرهنگی و دانشجویی، آموزش، غذا و داروی دانشگاه

ب- ۲ نفر از محققین علاقه مند دارای فعالیت‌های ارزنده در پژوهش نظام سلامت

ج- مدیر توسعه و ارزیابی تحقیقات (دبیر شورا)

د- مشاور آماری یا اپیدمیولوژیست به عنوان متدولوژیست

ه- کارشناس شورای HSR مرکزی

تبصره ۴- افراد دیگر شامل محققین، روسای مراکز بهداشتی، روسای بیمارستان‌ها، نمایندگان معاونت‌ها و دبیران شوراهای HSR تابعه بر حسب مورد و با دعوت معاونت تحقیقات و فناوری می‌توانند در جلسات شورا بدون حق رای شرکت کنند.

ماده چهار- ترکیب اعضای شورای HSR معاونت بهداشتی

الف- معاون بهداشتی به عنوان دبیر شورا

ب- کارشناسان مرتبط با حوزه تحقیقات بهداشتی معاونت بهداشتی و مراکز بهداشتی

ج- مشاور آماری یا اپیدمیولوژیست به عنوان متدولوژیست

د- کارشناس شورای HSR معاونت بهداشتی

تبصره ۵- افراد دیگر شامل محققین و کارشناسان، بر حسب مورد و با دعوت دبیر شورای HSR معاونت بهداشتی می‌توانند در جلسات شورا بدون حق رای شرکت کنند.

ماده پنج- ترکیب اعضای شورای HSR ستادی

الف- مدیر توسعه و ارزیابی تحقیقات به عنوان رئیس شورا

ب- یک نفر از کارشناسان معاونت تحقیقات و فناوری به عنوان دبیر و کارشناس شورا

ج- نمایندگان معرفی شده از سوی معاونت‌های درمان، غذا و دارو، توسعه و مدیریت منابع، فرهنگی و دانشجویی، آموزش و سایر واحدهای ستاد (بر حسب نیاز) دانشگاه مرتبط با فعالیت‌های تحقیقاتی

د- مشاور آماری یا اپیدمیولوژیست به عنوان متدولوژیست

تبصره ۶- افراد دیگر شامل محققین و کارشناسان، بر حسب مورد و با دعوت دبیر شورای HSR ستادی می‌توانند در جلسات شورا بدون حق رای شرکت کنند.

ماده شش- ضوابط

الف- ضوابط تشکیل شورای مرکزی HSR

۱- جلسات شورای مرکزی HSR بر اساس تعداد طرح‌های در دست کارشناس این شورا (حداقل دو طرح) در محل معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه برگزار خواهد شد.

۲- معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه به عنوان رئیس جلسات شورای مرکزی و مدیر توسعه و ارزیابی تحقیقات به عنوان دبیر جلسه خواهند بود.

۳- جلسات شورای مرکزی HSR با حضور حداقل نصف اعضا رسمیت می یابد و کلیه تصمیمات شورا با رای موافق بیش از نصف اعضا حاضر به تصویب می رسد. در شرایط برابر، رئیس شورا تعیین کننده رای شورا است.

۴- کارشناس شورای مرکزی وظیفه دریافت طرح تحقیقاتی در سامانه پژوهان و هماهنگی برگزاری جلسات و تنظیم صورتجلسه را دارد.

ب- ضوابط تشکیل شوراهای مربوطه HSR

۱- به منظور مدیریت زمان و حل مسائل حوزه های مختلف سلامت دانشگاه، جلسات شوراهای تابعه (معاونت بهداشتی و ستادی) جهت بررسی طرح های ارسالی از سوی کارکنان زیر مجموعه برگزار می شود. این شوراها به طور مستقل به بررسی طرح ها خواهند پرداخت و پس از بررسی و تنظیم صورتجلسه و ارسال آن به معاونت تحقیقات طرح را از طریق سامانه پژوهان به شورای مرکزی ارسال خواهند کرد.

۲- اعضای هر شورا توسط رئیس شورا مشخص شده و ترجیحا از بین افرادی باید باشد که مدرک تحصیلی فوق لیسانس به بالا داشته باشند و در حوزه پروژه های تحقیقاتی فعال باشند.

۳- جلسات شوراهای مربوطه با حضور حداقل نصف اعضا رسمیت می یابد و کلیه تصمیمات شورا با رای موافق بیش از نصف اعضا حاضر به تصویب می رسد. در شرایط برابر، رئیس شورا تعیین کننده رای شورا است.

فصل سوم: اهداف و وظائف

ماده هفت- وظایف شوراهای تابعه HSR به شرح زیر است:

الف- تعیین اولویتهای تحقیقاتی در حیطه HSR

ب- اطلاع رسانی مکتوب اولویتهای تحقیقاتی به کلیه ذینفعان دانشگاه

ج- بررسی و تصویب طرحهای ارائه شده با توجه به اولویتهای تحقیقاتی

د- ترغیب و تشویق محققین برای تهیه مقالات علمی، تالیف کتاب، شرکت در سمینارها

ه- برگزاری همایشهایی در ارتباط با تحقیقات کاربردی

و- ارزشیابی سالیانه طرحهای HSR و انتخاب پژوهشگران و پژوهشهای HSR ممتاز سالیانه

تبصره ۷- اولویت های تحقیقاتی بایستی با استفاده از اطلاعات موجود، پیشنهادات صاحب نظران معاونت‌های مربوطه با

توجه به سیاست‌های کلی شورای پژوهشی دانشگاه و بر اساس شاخص‌هایی مانند درجه شدت، وسعت و فوریت مشکل،

مقبولیت سیاسی، قابلیت اجرا، زمان اجرا، قابلیت بهره‌وری و تعمیم نتایج و مسائل اخلاقی تعیین گردد.

تبصره ۸- اولویتهای پژوهشی باید به واحدها و کارکنان مربوطه ابلاغ شود و از کارکنان جهت ارسال طرحهای پژوهشی

فراخوان به عمل آید.

تبصره ۹- اولویتهای پژوهشی در ابتدای هر سال برای آن سال ارزیابی شده و توسط شوراهای تابعه به شورای مرکزی

HSR ارسال می‌شوند.

ماده هشت- وظایف دبیرشورا به شرح زیر است.

- ابلاغ صورت جلسات شورا

- تعیین وقت صحبت اعضا در جلسات

- انجام سایر امور محوله از طرف رئیس شورا

- پیگیری اجرای مصوبات شورا

ماده نه- وظائف کارشناس شورا

- تهیه دستور جلسه با هماهنگی و نظر رئیس شورا بر اساس تقاضاهای رسیده

- دعوت از اعضای شورا برای شرکت در جلسات

- تنظیم صورت جلسات شورا

ماده ده: وظائف متدولوژیست شورا

- بررسی متد طرح تحقیقاتی

- بررسی حجم نمونه

- بررسی اعتبار و روایی و پایایی ابزار

تبصره ۱۰- اهداف و وظائف دبیر و کارشناس شورا برای شورای مرکزی و شوراهای تابعه صدق می‌کند.

فصل چهارم: فرایندها

ماده یازده- فرایند بررسی طرح‌ها در شوراهای مربوطه

- ۱- پس از بررسی طرح در جلسات شورای مربوطه، در صورت نیاز به اصلاح باید در کمترین زمان طرح به محقق ارجاع داده شود و در صورت تایید در همان جلسه مصوب گردد و پیگیری امورات مربوط به طرح به کارشناس شورا واگذار می شود.
- ۲- پس از تصویب طرح در شورای مربوطه، کارشناس شورای مربوطه مسئول اطلاع به مجری و تنظیم صورتجلسه و تکمیل اطلاعات سامانه پژوهان و ارسال آن به شورای HSR مرکزی است.

ماده دوازده- فرایند بررسی طرح‌ها در شورای مرکزی HSR

- ۱- طرح‌های ارسالی از سوی شوراهای تابعه در جلسات شورای مرکزی HSR از نظر اهمیت اجرا بررسی می‌شود. در صورت نیاز به اصلاح بلافاصله به واحد مربوطه و در صورت تایید نیز به واحد مربوطه و محقق اطلاع داده خواهد شد.
 - ۲- شورای پژوهشی دانشگاه می‌تواند اختیارات لازم برای تصویب نهایی طرح‌های کاربردی را به شورای مرکزی HSR واگذار نموده و در این صورت تصویب هر طرح توسط این شورا، به منزله تصویب نهایی تلقی می‌گردد.
 - ۳- در صورت تصویب طرح توسط شورای مرکزی HSR، محقق برای عقد قرارداد و امور حقوقی به واحد امور قراردادها دعوت خواهد شد.
 - ۴- سقف تفویض اختیار شوراهای HSR برای تصویب طرح‌های تحقیقاتی مطابق با مصوبه سقف‌های هزینه طرح‌های تحقیقاتی معاونت تحقیقات است که هر ساله مورد بازنگری قرار می‌گیرد و در آیین نامه شورای پژوهشی موجود است.
- ماده سیزده - صورت جلسات شامل مطالب پیش از دستور، گزیده مذاکرات و مصوبات شورا، پس از تایید اعضای شورا توسط دبیر شورا ابلاغ می‌شود.
- ماده چهارده- از آنجایی که تدوین برنامه توسعه اجرائی دانشگاه و حل مشکلات مربوط به سلامت دانشگاه از جمله وظایف اصلی این شورا است، حداقل ۵۰ درصد وقت جلسات شورا می‌بایست به سیاست‌گذاری، ارزشیابی عملکرد و برنامه ریزی اختصاص یابد.
- این آیین نامه در دوازده ماده و ده تبصره در جلسه ۷۳۵ شورای پژوهشی دانشگاه مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۱۲ به تصویب رسید و از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.